

SPORT

Sport in oborožena sila

S posebnim pogledom na vojsko v Nemčiji

Kadar govorimo o sportu in oboroženi sili, moramo predvsem misliti na telesno in duševno vzgojo nemškega vojaka, pri katerem imata sport in telesna vzgoja najpomembnejši vlogi.

Sport je v nemški oboroženi sili doživel marsikatero spremembo, dokler slednjič le ni krenil po poti, na kateri se kažejo mnogi njegovi uspehi bodisi v službenem, bodisi v prostem, bodisi v neslužbenem delovanju posameznika. Prvi začetki sporta v nemški oboroženi sili segajo v sredino minulega stoletja, ko je bil nadporočnik Rothstein imenovan za prvega »ravnatelja srednje šole za gimnazistke«. Ta šola se je začela z vzgojo civilnih in vojaških učiteljev za gimnazistke. Rothstein se je v svojem učnem načrtu omejeval predvsem na proste vaje in pri tem zanemarjal vsako vezbanje na telednevno orodje. Ko je spoznal temelje švedske gimnazistke, jo je skrajno izkoristil, da bi dosegel strunnejšo držo pri vojakih. Tako je gimnazistka postala sredstvo vojaške vzgoje. Pozneje je bil ustanovljen vojaški telesno-vzgojni zavod v Berlinu, ki je do začetka zadnje svetovne vojne v vseh pogledih skrbel za telesno vzgojo vojaka.

Nekako v isti dobi — pred pričetkom prvega svetovnega požara — je sportno življenje v vseh slojih prebivalstva zavzelo ogromen razmah in vzporedno se je navdušenje za telesno vzgojo preneslo tudi pred vojsko. V njej so se ustanovljale skupine častnikov, ki so tu in tam pristopali v že obstoječa sportna društva med meščani. Najbolj priljubljeni sportni panogi sta bili takrat lahka atletika in nogomet, za častnike posebej privlačna pa je bil še moderni petboj. Med najbolj navdušene in tudi najbolj uspešne sportnike-vojake tistih dob je spadal tudi takratni nadporočnik von Reichenau, ki je nedavno nenadoma umrl kot maršal nemške vojske. Ko se je l. 1914 začela prva svetovna vojna, je bilo seveda na mah konec vseh prizadevanj, da bi se sportni pokret čimbolj razširil tudi v zadnjo edinico oborožene sile v Nemčiji.

Po vojni l. 1918 je vodstvo takratne nemške armade tudi v vprašanju sporta imelo pred seboj težke naloge. Vojska je štela vsega stotisoč poklicnih vojakov, ki so se morali vsi obvezati za 12-letno službovanje, in tudi nad temi je bilo treba nadaljevati nadzorstvo s telesno-vzgojne strani. Za sportno vzgojo se je takrat brigala nova sportna šola v Wunsdorfu blizu Berlina. Ta zavod je resda nadaljeval predavanja iz stare šole, vendar je v duhu nove dobe uvedel čisto drugačne metode za telesno vzgojo vojaka. Pri tem je veljalo kot načelo, da je telesna vzgoja sestavni del celotne človekove vzgoje, kajti voditelji te nove šole sporta niso več smatrali za sredstvo vojaške vzgoje, temveč le za sredstvo človekove vzgoje na splošno. V zvezi s tem ni nihče več delal načrtov s tem, kako bi posamezne sportne panoge bolj smotno prilagodil posameznim panogam oborožene sile. Pravilo je bilo predvsem, naj sportno in telesno-vzgojno udejstvovanje vojaka pripravi čim temeljiteje in čim zanesljiveje, da bo telesno in duševno sposoben za opravljanje vseh svojih službenih opravkov — v miru (kakor je bilo mišljeno takrat). Zaradi tega takrat tudi nihče od odgovornih voditeljev telesne vzgoje ni mislil na to, da bi vojaki vršili vsaj nekatere sportne vaje med poho-dom ali v popolni bojni opremi. In po-

sledica je bila še ta, da so bile v vojsko uvedene brez kakršnihkoli preureditev razne vrste sportnega udejstvovanja, ki niso izrazito pomembne z vojaških vidikov, kakor n. pr. nogomet in rokomet kot igre moštev, boks in podobno. Vse to delo je bilo pod vodstvom in nadzorstvom častnikov in podčastnikov, ki so v isti šoli prestali nekajtedenski tečaj s skromnim strokovnim izpitom. Po vzgledu take šole za vojsko na kopnem so postopoma dobile enaka vzgojevališča tudi mornarica in letalstvo zase in tudi v teh so delovali po prej omenjenih smernicah.

Tega načina sportnega življenja v nemški vojski ni prekinila niti sedanja vojna. Kjerkoli dopuščajo razmere, se vojaki še dandanes povsod posvečajo sportu, vsekakor v okviru danih možnosti po vremenu in prostoru in vsakokratni situaciji glede na razvoj vojnih dogodkov. Zadnjih nekaj let pred sedanjo vojno je najbolj pokazalo, da je sport postal važen sestavni del vzgoje nemške oborožene sile. An tudi zdaj — konec tretjega leta vojne — čitamo vsak dan znova, kako pripadniki nemške oborožene sile na vseh koncih Evrope porabljajo vsako priložnost, da se lahko vsaj za nekaj hipov spet povrnejo v sport in njegove čare. (Po sportni službi »E. S.«)

Okrog tenisa

Hrvati rešili eno točko

Teniški dvoboj med Italijo in Hrvaško, ki šteje v konkurenci za romski pokal, je bil odločen že drugi dan, ko so Hrvati izgubili še obe igri v dvojici in se je stanje točk v korist Italije zvišalo na čistih 4:0.

Na praznik sta bila odigrana še preostala dva singla, v katerih je Italijan Sada z lahkoto premagal mladega Sarica v treh setih 6:0, 6:2, 6:2. Edino točko, ki je bila še na razpolago, je skoraj proti vsakemu pričakovanju osvojil Mititi v borbi z italijanskim prvakom Cuccellijem. Kako čudno se je menjaval potek tega srečanja, ki je bilo navsezadnje samo še prestiznežna pomena za nekdanjo slavno Puncicevo ekipo, kažejo najbolj izdi posameznih setov, in sicer najprej 6:2 za Italijana, potem 6:3 za Hrvata in še enkrat 6:4 za Hrvata, pa spet 6:4 za gosta in nazadnje odločilni 6:4 za Mititića.

Tako se je dvoboj med Italijo in Hrvaško v konkurenci za romski pokal v tenisu končal s 5:1 za Italijo.

Tereni za bel sport v madžarski prestolnici so vroči. Tako se zdi — kakor kažejo novejša poročila o teniškem turnirju za romski pokal med Nemčijo in Madžarsko — da poskušajo slabo srečo na njih tudi Nemci, ki tudi drugi dan turnirja niso mogli dvigniti rezultata više kakor na že doseženi remis prvega dneva. Podrobne številke o akterjih in igrah bomo še objavili, toda stanje je po drugem dnevu tudi še — samo izravnano 2:2.

Švedi in Madžari se dogovarjajo za teniški dvoboj, ki naj bi bil v Budimpešti. Toda iz Budimpešte so v Stockholm sporočili še enega izmed pogojev, ki dozdaj niso bili v navadi.

Drug dogovor te vrste je v teku med Švicarji in Italijani — na pobudo iz Švice. Italijani bi na srečanje pristali, toda ob enem tudi s sodelovanjem ženske ekipe. Termin naj bi bil sredi avgusta neke v Švici, najbrže v Curihu.

Turnir za romski pokal med Italijo in Nemčijo bo v Milanu, ne pa v Torinu, kakor se je govorilo dozdaj. Zato pa bo Roma dobila v izvedbo dvoboj med Italijo in Madžarsko, Viareggio pa onega med Italijo in Hrvaško. Pravijo, da bi utegnili v teku sezone priti na gostovanje tudi Rumuni. Te igre bi gledali v Torinu.

INSERIRAJTE V »JUTRU«!

ZAHVALA

Za vse dokaze sožalja in sočutja, ki smo jih prejeli ob težki izgubi našega dragega moža, očeta, brata in tasta, gospoda

ANTONA MENCINGERJA

POSESTNIKA IN TRGOVCA

se tem potom najpristrajše zahvaljujemo.

Iskrena zahvala čč. duhovščini, darovalcem vencev in šopkov, vsem mnogim prijateljem in znancem, ki so ga spremili k večnemu počitku.

Sveta maša zadušnica se bo brala v ponedeljek, dne 1. junija t. l. ob 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

LJUBLJANA, 26. maja 1942.

ZALUJOČA ŽENA, HČERKI IN OSTALO SORODSTVO.

Mali oglasi

Službo dobi

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Damska krojačica

sprejme mlajšo pomočnico. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 6972-1

Čevlji pomočnika

sprejme za stalno z oskrbo, za mešana dela. Travniki, Trebnje. 6960-1

Postrežnica

pridno, pošteno, starejšo sprejme za dopolnilno. Spitzer Ivana, Emonkeva cesta 11-I. 6962-1

Sodar

po možnosti s prakso o kuhanju žganja, sadnih sokov in marmelad, dobi mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nastop takoj«. 6981-1

Sprejem takoj

pošteno in pridno dekle za gospodinjstvo. Štefe, Sv. Petra cesta 40. 6979-1

Službe išče

Beseda L.—30, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 2.—.

Postrežnica

išče zaposlitve za vse dopoldanske ure ali nekajkrat tedensko. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 6982-2

Pouk

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Gospodično

ali gospoda, ki perfektno obvlada italijanski jezik, iščem v srhu konverzacije. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Inženjer«. 6969-4

Kupim

Steklenice balone in pletenice kupujem. Dostaviti v skladišče k Figovcu. 6980-7

Kupim

brizgalno za sadno drevje. Šišenska 14, Neubauer. 6971-7

Stare gramofonske plošče

kupuje in plača najvišje dneve cene samo »Eve-reste. Prešernova ul. 44. 6449-7

Prodam

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Kavni mlinček

zelo močan, 1/2 KS, za 2500 lir prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 6977-6

Vreče, bale in krpe

za čiščenje strojev prodam. Metalia, Gosposvet-ska 16. 6977-6

Čebelarji!

Prodaj takoj 7 panjev z močnimi družinami in 6 praznih. — Vprašati: Trstenjakova 2-II., desno. 6977-6

Za »Samokuhalnik«

naj se zanimajo gospodinjice, katere žele hraniti kurjavo in čas. Enostavno in poceni. Dobi se: Franc Kernjak, Tržaška c. 92. 6977-6

Kupim

brizgalno za sadno drevje. Šišenska 14, Neubauer. 6971-7

Stare gramofonske plošče

kupuje in plača najvišje dneve cene samo »Eve-reste. Prešernova ul. 44. 6449-7

Prodam

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Knjige

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Kupim

Ljubljanski Zvon od 1881 dalje, broširane in vse druge slovenske knjige. Hinko Sevar, antikvarijat, nasproti št. Jekobske šole. 6815-8

Auto, moto

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Avto

Olimpic, v najboljšem stanju, malo vožen. Proda, eventualno zamenja sorazmerno za hišico ali parcelo, garažo Jurkovič, Bleiweisova 36. 6963-10

Posest

Vilo v Šiški prodam za 270.000 lir. 2 trisobna stanovanja. Polize se: Cernetova 14. 6973-20

Hišo ali vilo

kupim v Ljubljani od 250.000 do 700.000 lir. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nujno«. 6974-20

Sobo odda

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Lepo sončno sobo

s posebnim vzhodom oddam. Salezijanska ul. 11. 6975-23

Opremljeno sobo

oddam mirni stranki, najraje upokojencu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 6961-23

Opremljeno sobico

oddam solidni postrežnik, ki bi pri gospodinjstvu pomagal. Cesta 29. okt. 3. pritličje. 6959-23

Opremljeno sobo

oddam za Bežigradom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 6968-23

Opremljeno sobo

čisto in mirno, oddam takoj solidni osebi. — Mestni trg 17-II., vrata 8. 6978-23

INSERIRAJ V »JUTRU«!

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Višji uradnik

išče garsonjero ali prazno sobo s posebnim vzhodom v novi hiši. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junij«. 6964-23a

Garsonjero

ali sobo s posebnim vzhodom, prazno ali opremljeno, išče soliden gospod, plača dobro. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Center ali bližina«. 6976-23a

Opremljeno sobo

s strogo separiranim vzhodom, po možnosti v sredini mesta, iščem za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Miren in dober plačnik«. 6970-23a

PREMOG DRVA

L. Pogačnik LJUBLJANA Bohoričeva ulica 5 Telefon 20-59

Izgubljeno

Izgubila se je na glavnem kolodvoru v petek 22. t. m. lasec-pasare št. 34.932, na imena Rupena Rozalija, Celovška c. 56. Poštenega najditelja prosim, da jo odda proti nagradi v mlekarni Jernejeva c. 2. 6984-28

Obrt

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Odeje iz vate

in puha, stare in nove, sprejme v provizorno izdelavo Hribar, Marjini trg 2-II. 6901-30

Zdravstvo

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Za odvajanje

kupite v lekarni »Uredistole čokolado L. 130. 6499-40

Razno

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

PREMOG DRVA

L. Pogačnik LJUBLJANA Bohoričeva ulica 5 Telefon 20-59

Izgubljeno

Izgubila se je na glavnem kolodvoru v petek 22. t. m. lasec-pasare št. 34.932, na imena Rupena Rozalija, Celovška c. 56. Poštenega najditelja prosim, da jo odda proti nagradi v mlekarni Jernejeva c. 2. 6984-28

Obrt

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Odeje iz vate

in puha, stare in nove, sprejme v provizorno izdelavo Hribar, Marjini trg 2-II. 6901-30

Zdravstvo

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Za odvajanje

kupite v lekarni »Uredistole čokolado L. 130. 6499-40

Razno

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

PREMOG DRVA

L. Pogačnik LJUBLJANA Bohoričeva ulica 5 Telefon 20-59

Izgubljeno

Izgubila se je na glavnem kolodvoru v petek 22. t. m. lasec-pasare št. 34.932, na imena Rupena Rozalija, Celovška c. 56. Poštenega najditelja prosim, da jo odda proti nagradi v mlekarni Jernejeva c. 2. 6984-28

Obrt

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Odeje iz vate

in puha, stare in nove, sprejme v provizorno izdelavo Hribar, Marjini trg 2-II. 6901-30

Zdravstvo

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Za odvajanje

kupite v lekarni »Uredistole čokolado L. 130. 6499-40

Razno

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

PREMOG DRVA

L. Pogačnik LJUBLJANA Bohoričeva ulica 5 Telefon 20-59

Izgubljeno

Izgubila se je na glavnem kolodvoru v petek 22. t. m. lasec-pasare št. 34.932, na imena Rupena Rozalija, Celovška c. 56. Poštenega najditelja prosim, da jo odda proti nagradi v mlekarni Jernejeva c. 2. 6984-28

Obrt

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Odeje iz vate

in puha, stare in nove, sprejme v provizorno izdelavo Hribar, Marjini trg 2-II. 6901-30

Zdravstvo

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Za odvajanje

kupite v lekarni »Uredistole čokolado L. 130. 6499-40

Razno

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

PREMOG DRVA

L. Pogačnik LJUBLJANA Bohoričeva ulica 5 Telefon 20-59

Izgubljeno

Izgubila se je na glavnem kolodvoru v petek 22. t. m. lasec-pasare št. 34.932, na imena Rupena Rozalija, Celovška c. 56. Poštenega najditelja prosim, da jo odda proti nagradi v mlekarni Jernejeva c. 2. 6984-28

Obrt

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Odeje iz vate

in puha, stare in nove, sprejme v provizorno izdelavo Hribar, Marjini trg 2-II. 6901-30

Zdravstvo

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Za odvajanje

kupite v lekarni »Uredistole čokolado L. 130. 6499-40

Razno

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

PREMOG DRVA

L. Pogačnik LJUBLJANA Bohoričeva ulica 5 Telefon 20-59

Izgubljeno

Izgubila se je na glavnem kolodvoru v petek 22. t. m. lasec-pasare št. 34.932, na imena Rupena Rozalija, Celovška c. 56. Poštenega najditelja prosim, da jo odda proti nagradi v mlekarni Jernejeva c. 2. 6984-28

Obrt

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Odeje iz vate

in puha, stare in nove, sprejme v provizorno izdelavo Hribar, Marjini trg 2-II. 6901-30

Zdravstvo